

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Francisci Toleti S. R. E. Cardinalis Summa Casuum
Conscientiæ, Sive De Instructione Sacerdotum Lib. VII**

Toledo, Francisco de

Coloniæ Agrippinæ

60. Quale peccatum sit Gula.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40916

De Gula, quid sit, & qua eius species.

CAPVT LIX.

Quintum capitale vitium, est gula. Hæc autem sic describi potest: *Est appetitus inordinatus cibi, & potus.* Cibus, & potus ad corporis sustentationem ordinantur; quando igitur isti sumuntur propter hunc finem, modo, & circumstantia debitis, non est vitium, sed potius virtus. Quando vero aliquid horum prætermittimus, tunc inordinatio fit, & est vitium gulæ.

Hæc autem gula, vt habet Greg. 20. lib. moralium, & S. Tho. 2. q. 148. quintupliciter committitur.

Primò, circa substantiam cibi, & potus, cum præter modum sunt pretiosa, & lauta.

Secundò, circa quantitatem, cum quis vescitur, vel bibit supra id, quo indiget.

Tertiò, circa qualitatem, cum cibos delicatos nimis, & exquisitos quærit.

Quartò, circa ipsam delectationem gustus, cum nimis complacet in gustus delectatione.

Quintò, circa tempus, cum indebito tempore sumuntur cibus, & potus.

Huius gulæ duæ sunt species.

Altera, quæ in cibo immoderato consistit, & dicitur comessatio, & crapula.

Altera, quæ in immoderato potu, & dicitur ebrietas: de quibus meminit Paulus ad Galat. 5. ponens has inter opera carnis.

Quale peccatum sit Gula.

CAPVT LX.

Gula, tam quæ in cibo, quam quæ in potu consistit, in sex casibus est morale peccatum.

Primò, quando aliquis in his ponit vltimū finem, iuxta illud Pauli; *Quorum Deus venter est:* nimirum, cum homo nihil quærit aliud, quam comedere, & bibere; ita vt potius sit paratus committere quodcumque peccatum, quam pati defectum in cibo, & in potu.

Secundo, quando ex appetitu cibi & potus homo prætermittit id, quod ex aliquo præcepto tenetur facere; vt, qui diebus prohibitis vescitur carnibus, & diebus ieiunij non seruat ipsum; & qui, vt cibis lauis & pretiosis fruatur, se facit impotentem ad debira soluenda creditoribus; aut non succurrit grauibus vel extremis necessitatibus proximorum; aut filias in debito statu non collocat.

Tertio, cum damnum aliquod notabile corporis sibi infert; vt, qui ob nimium cibum vel potum incidit in febrim: vel alteri, & sic ministrat causam: & hoc, si aduertenter facit, aut saltem cum debuisset aduertere: nam si experius est sibi talem cibum, vel alteri multum nocere, quamuis non aduertat, à culpa non excusatur. Quando verò damnum non est graue, tunc erit veniale; vt, infirmus patiens febrim, si bibat aquam, quam scit futuram causam alicuius augmenti, solum venialiter peccat, sicut etiam, qui ei ministrat.

Quarto, quando graue scandalum datur proximo: vnde si alij grauius scandalizentur ex cibi vel potus alicuius superfluitate, tenetur sub mortali cauere à tali gula: de quo scandalo dicebat Paul. se non manducaturum carnes in aeternum, si sciret fratrem suum inde scandalum accepturum.

Quinto, quando cibus vel potus est contra naturam: vnde, vesci carnibus hominis, aut humanum bibere sanguine, mortale peccatum est, vt habet Caier. 2. 2. q. 148. art. 2. & Nauarr. in summ. c. 23. nu. 130. Estet tamen hoc licitum ob infirmitatem, vel in graui aliqua necessitate, cum iam homo occisus inueniretur: non tamen liceret occidere propter hoc, in nullo casu. Ita limitant præfati Doctores.

Sexto, quando timetur probabiliter ex nimio potu aliquod peccatum mortale; vt, qui se scit multum in luxuriam procliuem, & peccare, cum modum non seruat, tunc mortale peccatum est gula. Si quis tamen cognosceret se nocturnam pollutionem passurum ex potu vel cibo inordinato, si non assumeretur hoc sine, & propter talem pollutionem in cibus, non esset mortale, sed veniale, vt alias diximus in 6. præcepto. In his casibus est mortale, in alijs veniale vt plurimum est peccatum, vt communiter docent Theologi

& Summistæ, verb.

gula.